

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

С.Б. Беліков

«01» березня 2017 р.

ПРОГРАМА

**творчого конкурсу «Журналістські орієнтири»
для абітурієнтів, які вступають до ЗНТУ на навчання
за освітнім ступенем «бакалавр»
на базі повної загальної середньої освіти
за спеціальністю 061 «Журналістика»**

Для оцінки знань абітурієнтів з творчого конкурсу «Журналістські орієнтири» комісією з проведення творчого конкурсу розроблено критеріально-орієнтовані завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій, необхідних для засвоєння змісту навчання за освітнім ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати:

- базові культуромовні, стилістичні, лексичні, граматичні, пунктуаційні, орфоепічні, правописні норми української мови;
- відомості про мову як суспільне явище;
- відомості з практичної стилістики, культури мовлення, основ риторики, елементів комунікативної лінгвістики, що спрямовані на поглиблення знань про мовні норми, використання мови в реальних процесах спілкування, стилістичні особливості мовних одиниць, риторичні поняття та їх доречне застосування в усному й писемному мовленні;
- засоби й прийоми ефективного спілкування в різних життєвих ситуаціях;
- специфіку поєднання форми й змісту твору;
- поняття теми твору, його жанру, визначення провідної думки, ідеї, аналізу образів, художніх засобів;
- поняття композиції твору;
- особливості структури різножанрових творів.

Вступники повинні вміти:

- ефективно оперувати мовними і мовленнєвими знаннями, зокрема стилістичними, текстотворчими, риторичними;
- працювати з довідковими, лексикографічними працями, а також з іншими виданнями, пов'язаними з майбутньою професійною діяльністю;
- репрезентувати інформацію відповідно до життєвих завдань;
- користуватися багатим словниковим запасом, зокрема і термінологічною лексикою та фразеологією;
- доцільно обирати й використовувати мовні засоби (адекватні характеру мовленнєвої ситуації) в різних життєвих ситуаціях із дотриманням українського мовленнєвого етикету;

- дотримуватися всіх норм сучасної української літературної мови (орфоепічних, орфографічних тощо);
- дотримуватися норм культури мовлення;
- дотримуватися норм українського мовленнєвого етикету;
- доречно використовувати в мовленні лексичні одиниці – професійні слова, терміни, власне українську лексику, синоніми як засоби урізноманітнення й увиразнення мовлення, фразеологізми в професійному мовленні;
- доречно використовувати в мовленні різні частини мови, визначати й комунікативно доцільно вживати в мовленні стилістичні можливості частин мови;
- використовувати імітаційне моделювання ситуацій;
- створювати тексти різних функціонально-сміслових типів, стилів і жанрів;
- створювати повідомлення в науковому, публіцистичному стилях за попередньо складеними планом, тезами, конспектом;
- готувати виступ публіцистичного характеру;
- створювати власні діалогічні й монологічні висловлювання відповідно до прийнятих вимог;
- переконливо і толерантно висловлювати власні судження;
- обґрунтовувати власну думку прикладами з художнього тексту, з історії, з власного життя тощо;
- виконувати творчу роботу проблемного характеру;
- володіти прийомами вдосконалення й редагування текстів.

ЗМІСТ КОНКУРСУ

Творча пізнавальна діяльність, яка складатиме фундамент майбутнього професіоналізму, являє собою самостійний пошук і створення, конструювання будь-якого нового продукту. Саме тому творчий конкурс включає в себе такі завдання.

Перше завдання – написання твору-мініатюри, відгуку або рецензії на прочитану книгу, переглянутий кінофільм.

Друге завдання – підготовка до інтерв'ю з представниками різних професій (наприклад: лікар, бібліотекар, спортсмен, політик тощо).

Третє завдання – редагування тесту.

Вимоги до виконання першого завдання:

- дотримання єдності форми та змісту, структурної цілісності твору;
- самостійність мислення, уміння аргументувати, логічно обґрунтовувати власну думку;
- повнота розкриття теми при лаконічності викладу;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

Абітурієнт повинен самостійно створити логічно продуманий (послідовний, повний) список питань для інтерв'ю, урахувавши комунікативне завдання; мати навички аргументованого, толерантного ведення дискусії; враховувати особливості характеру, темпераменту, роду діяльності людини, у якій «бере інтерв'ю»; вміти виокремлювати провідні мотиви, проблеми, обговорювати їх з позицій сьогодення, дискутувати про їхню актуальність; створювати питання, покликані розв'язувати певні життєві проблеми; робота в цілому повинна відзначатися багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.

Крім того, перевіряється обізнаність абітурієнта з певних тем і проблем:

- усвідомлення важливої ролі наполегливості і працелюбності як вирішальних факторів на шляху до поставленої мети;
- усвідомлення неприйняття зла, жорстокості, помсти у стосунках людей, переваги співчуття, доброзичливості, уваги до ближнього як необхідних моментів спілкування;
- усвідомлення гуманізму як основи світоглядних переконань розвиненої особистості, оптимізму і життєствердження як важливих духовних цінностей буття людини;
- усвідомлення краси природи, її благотворного впливу на людину – і у зв'язку з цим порушення питань щодо екологічної безпеки;
- усвідомлення кохання як життєствердного почуття, творчої сили, що стимулює духовне піднесення, збагачення, розквіт людини;
- усвідомлення фізичної та духовної гармонії людини;
- уміння бачити переваги високої духовності над буденністю;
- розуміння, що свобода і незалежність особистості є обов'язковою умовою творчості митця;
- усвідомлення того, що любов до рідного краю – джерело творчої наснаги;
- осмислення благородства вчинків, які здійснюються заради щастя людей;
- усвідомлення художнього слова як увічного для поколінь досвіду життя людини, її думок, переживань;
- уміння сприймати життєві явища, події, людей у контексті загальнолюдських понять і цінностей, розуміти взаємозв'язок конкретного із загальним;
- уміння робити узагальнювальні висновки на основі зібраної інформації;
- усвідомлення відповідальності за вчинки, права на власний моральний вибір.

Вимоги до виконання третього завдання:

- дотримання стилістичних, орфографічних, пунктуаційних мовних норм;
- визначення доречності використання лексичних і фразеологічних одиниць;
- аналіз й удосконалення чужого мовлення;
- усвідомлення причини комунікативних помилок у тексті.

Абітурієнт повинен самостійно редагувати запропонований текст, демонструючи знання мовних і стилістичних норм сучасної української літературної мови; показувати естетичний смак у доборі відповідних певному стилю лексичних елементів; оцінювати усні й письмові висловлювання з позицій мовного оформлення та ефективності досягнення поставлених комунікативних завдань; володіти прийомами вдосконалення й редагування текстів; демонструвати вміння знаходити необхідну інформацію, порівнювати і співставляти різні явища, враховуючи мету спілкування.

Абітурієнт повинен самостійно і вдумливо прочитати текст, відшукуючи і виправляючи різні типи помилок (змістові, лексичні, граматичні, орфографічні, пунктуаційні, стилістичні), мінімально трансформуючи запропонований текст, відтворюючи його докладно, змінюючи вибірково (за необхідності) форму викладу, стиль відповідно до задуму висловлювання. Робота в цілому повинна відбивати багатство словника абітурієнта, точність слововживання, обізнаність його зі стилістичною єдністю тексту, граматичною різноманітністю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Творчий конкурс «Журналістські орієнтири» для абітурієнтів, які вступають до ЗНТУ на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на базі повної загальної середньої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» оцінюється за 100-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Бали розподіляються таким чином:

- виконання першого завдання – до 40 балів;
- виконання другого завдання – до 40 балів;
- виконання третього завдання – до 20 балів.

Тривалість проведення творчого конкурсу – три астрономічні години.

Критерії оцінювання першого завдання:

- дотримання єдності форми та змісту, структурної цілісності твору – 10 балів;
- самостійність мислення, уміння аргументувати, логічно обґрунтувати власну думку – 10 балів;
- повнота розкриття теми при лаконічності викладу – 5 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 15 балів.

Критерії оцінювання другого завдання:

- змістовність та актуальність поставлених питань – 10 балів;
- дотримання структурної цілісності інтерв'ю – 10 балів;
- логічність викладу – 5 балів;
- дотримання вимог етики спілкування – 5 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 10 балів.

Критерії оцінювання третього завдання:

- дотримання стилістичних, орфографічних, пунктуаційних мовних норм – 20 балів.

Для участі у конкурсі абітурієнт повинен набрати не менше 105 балів за 100-бальною шкалою (від 100 до 200).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ким М. Н. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2011. – 400 с.
2. Коломієць В. В., Коломієць Т. Є. Українська мова та література: Посібник для вчителів-словесників, студентів-філологів, вступників до вузів. – К.: «Четверта хвиля», 1996. – 144 с.
3. Культура української мови: Довідник / За ред. В. М. Русанівського. – К.: Либідь, 1990. – 240 с.
4. Лукина М. Технология интервью: Учеб. пособие для вузов. – 2-е изд., доп. – М.: Аспект Пресс, 2008. – 192 с.
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. – 5-те вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 496 с.
6. Стилїстика української мови: Підручник / За ред. Л. І. Мацько. – 2-ге вид., випр. – К.: Вища школа, 2005. – 462 с.
7. Техніка інтерв'ю: Посібник – За ред. В. Сюмар. – К.: Інститут масової інформації, 2006. – 144 с.
8. Тищенко В. А. Интервью в газете: теория и практика развития жанра. – М.: Просвещение, 1980. – 164 с.
9. Україна Incognita / За заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Українська прес-група, 2004. – 400 с.
10. Українська мова та література: завдання та тести: Посібник-довідник для вступників до вищих навчальних закладів. – К.: Генеза, 2008. – 165с.
11. Фразеологічний словник української мови: У 2 т. – К.: Наукова думка, 1993. – 520 с.
12. Шостак М. Интервью. Метод и жанр. – М.: Наука, 1997. – 148 с.
13. Біляєв О.М., Симоненкова Л.М., Скуратівський Л.В., Шелехова Г.Т. Українська мова. Підручник для 10-11 класів. – К.: Освіта, 2004. – 384 с.
14. Ющук І. П Українська мова. – К.: Либідь, 2004. – 640 с.

Затверджено на засіданні
предметної екзаменаційної комісії
«01» березня 2017 р.

Голова комісії
з проведення творчого конкурсу

В. Л. Погребна